

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

P8_TA(2015)0249

Przegląd wdrożenia pakietu mlecznego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2015 r. w sprawie perspektyw przemysłu mleczarskiego UE – przegląd wdrożenia pakietu mlecznego (2014/2146(INI))

(2017/C 265/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 261/2012 z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do stosunków umownych w sektorze mleka i przetworów mlecznych ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 13 czerwca 2014 r. pt. „Rozwój sytuacji na rynku mleczarskim i funkcjonowanie przepisów dotyczących »pakietu mlecznego«” (COM(2014)0354),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z grudnia 2014 r. w sprawie perspektyw dla unijnych rynków i dochodów rolnych w latach 2014–2024;
- uwzględniając art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący najbardziej oddalonych regionów UE,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 10 grudnia 2012 r. pt. „Rozwój sytuacji na rynku i wynikające z niej warunki sprawnego wycofywania systemu kwot mlecznych – drugie sprawozdanie dotyczące »miękkiego lądowania«” (COM(2012)0741),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie utrzymania produkcji mleka na obszarach górskich, obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i w regionach najbardziej oddalonych po wygaśnięciu systemu kwot mlecznych ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2011 r. pt. „Deficyt białka w UE: jak rozwiązać istniejący od dawna problem?” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 września 2009 r. w sprawie kryzysu w sektorze mleczarskim ⁽⁵⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 lipca 2014 r. dotyczący zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów spożywczych, realizowanych między przedsiębiorstwami (COM(2014)0472),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 247/2006 ⁽⁶⁾ w sprawie szczególnych działań w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów peryferyjnych Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 13 stycznia 2015 r. dotyczący rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (COM(2015)0010),
- uwzględniając projekt opinii Komitetu Regionów pt. „Przyszłość sektora mleczarskiego”,

⁽¹⁾ Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 38.

⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0577.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 58.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 224 E z 19.8.2010, s. 20.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 42 z 14.2.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1.

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

- uwzględniając protokół ustaleń w sprawie współpracy w dziedzinie rolnictwa i rozwoju wsi w UE między Komisją Europejską a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, podpisany w dniu 23 marca 2015 r.,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinię Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0187/2015),
- A. mając na uwadze, że „pakiet mleczny” wszedł w życie dnia 3 października 2012 r. i obowiązuje do dnia 30 czerwca 2020 r.;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z decyzją podjętą w ramach śródkresowego przeglądu WPR z 2003 r. kwoty mleczne wygasną dnia 31 marca 2015 r.;
- C. mając na uwadze znaczenie i aktualność środków opisanych w rezolucji z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie utrzymania produkcji mleka na obszarach górzystych, obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i w regionach najbardziej oddalonych po wygaśnięciu systemu kwot mlecznych;
- D. mając na uwadze, że światowy rynek mleczarski jest coraz bardziej niestabilny, przy czym w styczniu 2014 r. odnotowano najwyższą cenę od momentu rozpoczęcia zbierania danych na ten temat, a następnie znaczne spadki cen przez pozostałą część roku 2014; mając na uwadze, że hodowla zwierzęca i środki stosowane w produkcji wyrobów mlecznych są szczególnie podatne na problem wahań cen, powodujący, że producenci uzyskują ceny niepokrywające kosztów produkcji;
- E. mając na uwadze, że zrównoważone rolnictwo, będące źródłem żywności wysokiej jakości, jest możliwe tylko pod warunkiem, że rolnicy będą uzyskiwali odpowiednie ceny, umożliwiające pokrycie wszystkich kosztów zrównoważonej produkcji;
- F. mając na uwadze, że wprowadzony przez Rosję zakaz przywozu europejskich produktów mlecznych obowiązujący od sierpnia 2014 r. negatywnie wpływa na rynek wewnętrzny UE, co dowodzi, że musimy być gotowi na zastosowanie kryzysowych środków rynkowych niezależnie od ich charakteru, a także pokazuje znaczenie zapewnienia różnorodnych rynków eksportowych dla produktów unijnych, zwłaszcza ze względu na przewidywany wzrost światowego popytu na produkty mleczne, oraz znaczenie zapewnienia stabilnego, wypłacalnego rynku wewnętrznego;
- G. mając na uwadze, że pakiet mleczny daje państwom członkowskim możliwość wprowadzenia obowiązkowych umów mających wspierać producentów i przetwórców w planowaniu wielkości produkcji oraz poprawić strukturyzację łańcuchów dostaw w związku z planowanym wycofaniem kwot mlecznych, a także mając na uwadze, że jak dotąd tylko nieliczne państwa członkowskie skorzystały z tej możliwości;
- H. mając na uwadze, że na mocy pakietu mlecznego państwa członkowskie mają obowiązek uznania organizacji producentów i ich związków oraz kluczowej roli nadal odgrywanej przez spółdzielnie, oraz pamiętając o konieczności poprawy koncentracji podaży w celu wzmocnienia pozycji przetargowej producentów;
- I. mając na uwadze, że w kwietniu 2014 r. utworzono Europejskie Centrum Obserwacji Rynku Mleka mające ułatwić monitorowanie sektora mleczarskiego zarówno Komisji, jak i samej branży, a także mając na uwadze, że utworzenie w branży skutecznego mechanizmu ostrzegania przed kryzysami służącego gospodarstwu mlecznym różnych rozmiarów, położonych w różnych lokalizacjach i stosujących różne metody produkcji i dystrybucji wymaga wzmocnienia roli centrum;
- J. mając na uwadze, że obecna sieć bezpieczeństwa jest zbyt słaba, aby zapewnić ochronę w sytuacji spadku ceny mleka;
- K. mając na uwadze, że jednym z głównych celów wspólnej polityki rolnej (WPR) jest zrównoważony pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym rozwój terytorialny; mając na uwadze, że zakłada to, iż rolnictwo nadal będzie produktywnie i zrównoważone na obszarach o niekorzystnej sytuacji, najbardziej oddalonych, peryferyjnych lub górzystych;
- L. mając na uwadze, że likwidacja systemu kwot wywrze poważny negatywny wpływ na regiony najbardziej oddalone, w szczególności Azory, gdzie produkcja mleka jest głównym sektorem działalności gospodarczej i stanowi 46 % gospodarki regionu;
- M. mając na uwadze, że dla znacznej liczby gospodarstw mleczarskich położonych na obszarach o niekorzystnej sytuacji, najbardziej oddalonych, wyspiarskich, peryferyjnych lub górzystych koszty produkcji, odbioru oraz wprowadzania mleka i produktów mlecznych do obrotu poza strefą produkcji są wyższe niż na innych obszarach, a także mając na uwadze, że gospodarstwa te nie mogą – ze względu na mniej korzystne warunki naturalne w tych regionach – w równym stopniu wykorzystywać szansę wzrostu stworzonych w związku z likwidacją kwot mlecznych; z wymienionych powodów gospodarstwu takim zagrażać może większa koncentracja producentów na obszarach UE usytuowanych najkorzystniej pod względem gospodarczym;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

- N. mając na uwadze, że od dnia 1 kwietnia 2015 r. zastosowanie będą miały obowiązkowe deklaracje ilości dostarczanego mleka;
- O. mając na uwadze, że wymiana pokoleń, modernizacja i inwestycje mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania i zrównoważonego charakteru europejskiego sektora mleczarskiego;
- P. mając na uwadze, że mleko, a w szczególności produkty opatrzone chronionymi nazwami pochodzenia (ChNP) i chronionymi oznaczeniami geograficznymi (ChOG) oraz będące gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS), produkowane w całej UE, znacznie przyczyniają się do powodzenia przemysłu rolno-spożywczego UE oraz dobrobytu w gospodarce wiejskiej, w której przeważają małe i średnie gospodarstwa rodzinne i niezbędne jest utrzymanie produkcji mlecznej, a ponadto mleko stanowi surowiec dla wielu przedsiębiorstw przetwórczych z sektora prywatnego i spółdzielczego, przyczynia się do zachowania różnorodności europejskiego dziedzictwa rolno-spożywczego oraz odgrywa kluczową rolę w terytorialnej i środowiskowej konfiguracji UE oraz w sferze społecznej, wywierając efekt mnożnikowy na inne sektory działalności, np. na turystykę;
- Q. mając na uwadze, że w ostatnich dwóch latach obowiązywania systemu kwot na rolników i producentów mleka w niektórych państwach członkowskich zostały nałożone wysokie kary za przekroczenie limitu kwot mlecznych;
1. przypomina, że celem pakietu mlecznego jest istnienie w całej UE rentownego, zrównoważonego i konkurencyjnego sektora mleczarskiego, dysponującego narzędziami pozwalającymi reagować na rozwój sytuacji i sprawiedliwie wynagradzać gospodarstwa mleczne; podkreśla, że w pakiecie mlecznym wskazano elementy nadal stanowiące przeszkodę w tworzeniu zrównoważonego, konkurencyjnego i sprawiedliwego rynku mleka oraz w zapewnianiu rolnikom godziwych dochodów;
 2. przypomina o ważnej roli hodowli mlecznej pod względem zagospodarowania terenu, zatrudnienia na obszarach wiejskich oraz gospodarczego, środowiskowego i społecznego rozwoju wielu europejskich regionów rolniczych;
 3. podkreśla, że producenci mleka, zwłaszcza rolnicy prowadzący małe gospodarstwa rodzinne, są szczególnie narażeni na wahania dochodów i ryzyko wynikające z wysokich kosztów kapitałowych, krótkiego okresu ważności produktów mlecznych, niestabilności cen tych produktów oraz wysokich nakładów i kosztów energii, a zapewnienie stabilnych środków utrzymania z hodowli nastawionej na produkcję mleka stanowi ciągłe wyzwanie, ponieważ koszty produkcji utrzymują się często na poziomie zbliżonym do cen uzyskiwanych przez producentów lub nawet je przewyższają;
 4. podkreśla, że producenci europejscy muszą radzić sobie z wysokimi kosztami ze względu na ceny środków produkcji, takich jak pasza, a w związku z surowymi europejskimi normami dobrostanu zwierząt i bezpieczeństwa żywności są oni mniej konkurencyjni niż producenci z innych państw;

Wpływ rosyjskiego embarga i obecnego kryzysu na branżę mleczarską

5. wzywa Komisję do zastanowienia się nad przyczynami kryzysu i środkami, jakie należy przedsięwziąć, aby zapobiec kryzysom w przyszłości, jak wskazano w art. 219, 221 i 222 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych;
6. wzywa Komisję do zastosowania kolejnych ukierunkowanych środków rynkowych w celu zajęcia się problemem aktualnego kryzysu na krajowych rynkach produktów mlecznych wynikającego z presji na obniżanie cen w związku z brakiem odpowiednich instrumentów kryzysowych, spadkiem światowego popytu, zmiennością cen na rynkach światowych oraz rosyjskim embargiem, zarazem jednak uznaje pierwsze zastosowane jak dotąd działania na rzecz złagodzenia skutków rosyjskiego embarga;
7. zauważa, że nadmiar przetworów mlecznych pochodzących z niektórych państw członkowskich tradycyjnie utrzymujących stosunki handlowe z Rosją powoduje poważne zaburzenia na rynkach krajowych tych państw, co prowadzi do drastycznego spadku cen i utraty konkurencyjności miejscowych producentów; w związku z tym wzywa Komisję do przeanalizowania nowo zaistniałej sytuacji i podjęcia w związku z nią priorytetowych działań;
8. przypomina, że kryzys w sektorze mleczarskim wystąpił w 2009 r., kiedy obowiązywał system kwot, a wynikał ze złego funkcjonowania łańcucha wartości produktów mlecznych, czego konsekwencją była presja na obniżenie cen płaconych producentom; przypomina Komisji, że spóźniona reakcja na kryzys zmusiła wielu producentów mleka do zaprzestania działalności, i wyraża obawę, czy Komisja jest zdolna do szybkiego i skutecznego reagowania na kryzysy rynkowe; podkreśla, że spadku cen u źródła, którego doświadczyli hodowcy, nie odzwierciedlają ceny konsumpcyjne, co pokazuje istotny brak równowagi między poszczególnymi podmiotami łańcucha dostaw produktów mlecznych;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

9. wyraża ubolewanie, że Rada odrzuciła wniosek Parlamentu, by w przypadku wystąpienia poważnego kryzysu rolnicy dobrowolnie zmniejszający produkcję otrzymywali dotacje; podkreśla, że należy wznowić dyskusję na temat tego narzędzia zarządzania kryzysowego;

10. podkreśla, że zniesienie kwot wiąże się z ryzykiem jeszcze większej koncentracji produkcji mleka z korzyścią dla największych gospodarstw mleczarskich i ze szkodą dla najmniejszych spośród nich, nie gwarantując efektywności ani dochodu;

Wyzwania i możliwości, przed którymi stoi sektor mleczarski

11. zauważa, że średnio- i długoterminowe perspektywy dla sektora mleczarskiego zarówno na rynkach krajowych, jak i na rynku światowym pozostają korzystne przy zmiennym popycie, jednocześnie podkreśla jednak, że sektor mleczarski, jako kluczowy element przemysłu rolno-spożywczego, ma istotny potencjał długoterminowego wzrostu i tworzenia miejsc pracy na obszarach wiejskich, na co również należy ukierunkować nowy plan inwestycyjny;

12. podkreśla znaczenie zachęcania do badań i innowacyjności z myślą o umożliwieniu wszystkim producentom i przetwórcom dostosowania narzędzi i technik produkcji w odpowiedzi na oczekiwania gospodarcze, środowiskowe i społeczne;

13. podkreśla istotną rolę wymiany pokoleń dla przyszłości sektora mlecznego oraz znaczne możliwości oferowane młodym rolnikom zajmującymi się produkcją mleka;

14. wzywa Komisję do wprowadzenia nowych typów finansowania dla państw członkowskich, w tym w ramach pomocy z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), w oparciu o które przeprowadzona zostanie reforma przemysłu mleczarskiego; za kluczowe uznaje wsparcie finansowe (takie jak fundusze gwarancyjne, fundusze odnawialne lub inwestycje kapitałowe) oraz środki udostępniane przez EBI w celu podejmowania interwencji na szczeblu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, szczególnie z zachowaniem zgodności z rozwojem obszarów wiejskich; pozwoliłoby to uzyskać efekt mnożnikowy w zakresie wzrostu gospodarczego i dochodów, a także ułatwiłoby producentom produktów mlecznych dostęp do kredytów; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje możliwości finansowania oferowane rolnikom z sektora mleczarskiego przez nowy fundusz EBI, który oferuje niższe stopy procentowe, aby ułatwić inwestycje i modernizację w gospodarstwie rolnym, a także oferuje młodym rolnikom możliwości finansowania rozwoju ich działalności; podkreśla ponadto komplementarność finansowania ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, które przyczyniłoby się do rozwoju sektora produkcji mleka, przyciągając kapitał prywatny w celu zwiększenia odpowiedzialności za wydatki oraz wzrostu efektywności inwestycji;

15. zauważa, że bardzo duża zmienność cen i powracające kryzysy, których nie sposób pogodzić ze znacznymi inwestycjami w dziedzinie hodowli i zakładaniem działalności przez nowych producentów, jest głównym wyzwaniem sektora mleczarskiego; w związku z tym wzywa Komisję, by rozważyła wprowadzenie środków ograniczających ryzyko wynikające ze zwiększonej ekspozycji na rynek światowy, by uważniej monitorowała prawidłowe funkcjonowanie jednolitego rynku mleka i produktów mleczarskich oraz aby opracowała plan działania mający pokazywać, jak zamierza ograniczać to ryzyko;

Utrzymanie zrównoważonego sektora mleczarskiego w regionach o niekorzystnej sytuacji, górzystych, wypsiarskich i najbardziej oddalonych

16. zobowiązuje się do utrzymywania produkcji mleka, ponieważ hodowla nastawiona na produkcję mleka ma istotny społeczno-gospodarczy wkład w rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich w całej UE, i podkreśla jej szczególne znaczenie w regionach o niekorzystnej sytuacji, górskich, wypsiarskich i najbardziej oddalonych, gdzie bywa ona jedyną możliwą formą działalności rolnej; zauważa ponadto, że w regionach tych sektor mleczarski zapewnia spójność społeczną, gospodarczą i terytorialną, stanowi źródło utrzymania wielu rodzin, decyduje o organizacji, zagospodarowaniu i ochronie terytorium oraz utrzymaniu praktyk kulturowych i tradycyjnych, a także tworzy ważną podstawę turystyki, gdyż od setek lat kształtuje kulturowy krajobraz tych regionów; podkreśla, że w regionach tych zaprzestanie produkcji mleka równa się zaprzestaniu działalności rolnej w ogóle;

17. podkreśla, że w regionach najbardziej oddalonych konieczne jest utworzenie mechanizmu przejściowego między zniesieniem systemu kwotowego a liberalizacją rynków, umożliwiającą ochronę rolników i sektora w tych regionach;

18. ze względu na różnice w produkcji występujące między górzystymi obszarami mleczarskimi a innymi regionami apeluje o aktywowanie siatek bezpieczeństwa w zależności od wskaźników właściwych dla gospodarstw i przedsiębiorstw mleczarskich położonych na obszarach górzystych;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

19. wyraża rozczarowanie niskimi poziomami wdrożenia środków pakietu mlecznego w regionach najbardziej oddalonych, wyspiarskich, górskich i o niekorzystnej sytuacji oraz podkreśla konieczność zachowania na całym obszarze Unii gospodarstw nastawionych na produkcję mleczną jako rentownych i konkurencyjnych przedsiębiorstw; w związku z tym jest zdania, że obszary te powinny być przedmiotem szczególnej uwagi i specjalnych badań ze strony Komisji i państw członkowskich oraz że należy zachęcać do korzystania z krótkich łańcuchów dostaw, w tych szczególnych przypadkach dając pierwszeństwo produkcji lokalnej w celu zapewnienia ciągłości produkcji w tych regionach i uniknięcia zaprzestania działalności w branży; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszej poprawy i wzmocnienia systemów dystrybucji mleka w szkołach, przy czym należy priorytetowo korzystać z krótkich łańcuchów dostaw, co umożliwiłoby zbyt produkcji w tych regionach; podkreśla, że na tych obszarach koszty produkcji są zazwyczaj zbliżone do cen uzyskiwanych przez producentów lub nawet je przewyższają, i uważa, że obecne niepewności dotyczące łańcucha dostaw szczególnie szkodzą tym obszarom, na których występują największe przeszkody i mniejsze możliwości uzyskania oszczędności skali; przypomina, że ze względu na odizolowanie geograficzne rolnicy na tych obszarach są bezpośrednio uzależnieni od ograniczonej liczby dostawców środków produkcji i nabywców produkcji rolnej; podkreśla, że wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania organizacji producentów powinno lepiej odzwierciedlać realia występujące w tych regionach; podkreśla, że należy prowadzić ambitną politykę wspierania tych regionów dzięki stosowaniu polityki rozwoju obszarów wiejskich, planu inwestycyjnego oraz propagowania i lepszego dostosowywania pomocy z WPR, co umożliwiła ostatnia reforma; w związku z tym wzywa Komisję, by zachęcała państwa członkowskie UE do wdrażania takich środków, by umożliwić utrzymanie produkcji mleka w tych regionach; wzywa Komisję do uważnego śledzenia zmian w produkcji mlecznej na tych obszarach oraz do przeprowadzenia oceny gospodarczego wpływu wygaśnięcia systemu kwot na gospodarstwa mleczarskie; uważa, że należy przyznać dodatkowe zasoby na program POSEI, by pomóc producentom mleka w dostosowaniu się do skutków deregulacji rynków i umożliwić im zachowanie rentownej produkcji mlecznej, konkurencyjnej w stosunku do reszty obszaru europejskiego;

20. podkreśla znaczenie stosowania fakultatywnego określenia jakościowego „produkt z obszarów górskich” w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 1151/2012; wzywa Komisję do wsparcia tego określenia przez promocję sprzedaży;

21. podkreśla znaczenie miejscowych ras bydła górskiego dla produkcji mleka na obszarach górzystych; wzywa Komisję do podjęcia działań służących lepszemu upowszechnianiu tych ras górskich;

Wahania cen a koniec systemu kwot mlecznych

22. uważa, że polityka UE dotycząca produktów mlecznych po wygaśnięciu kwot mlecznych musi obejmować środki służące jak najlepszemu wykorzystaniu możliwości ekspansji gospodarki UE, by produkcja mleka stała się atrakcyjna dla rolników, i uważa, że wszelkie przyszłe działania muszą zwiększyć konkurencyjność i stabilność, by ułatwić zrównoważony wzrost i innowacyjność w sektorze rolnym oraz jakość życia na obszarach wiejskich;

23. uznaje decyzję w sprawie rozłożenia na trzy lata spłaty ostatnich kar nałożonych na producentów w ramach systemu kwot, zauważa jednak, że sektor mleczarski został w ostatnim roku funkcjonowania kwot mlecznych pozbawiony znacznych środków w związku z zastosowaniem dodatkowych opłat, i w związku z tym zaleca, aby wpływy te pozostały w budżecie WPR i zostały wykorzystane do poprawy konkurencyjności sektora mleczarskiego;

24. wzywa Komisję do przedstawienia przynajmniej jednego narzędzia regulacyjnego umożliwiającego zapobieganie kolejnym kryzysom w sektorze mleczarskim, zwłaszcza dzięki ułatwieniu organizowania produkcji mleka na zasadzie zarządzania podażą; w tym celu wzywa Komisję do nawiązania oficjalnych rozmów ze wszystkimi zainteresowanymi stronami sektora;

25. uważa, że zwiększenie konkurencyjności powinno być wykorzystywane do zapewnienia równowagi terytorialnej i bardziej wyważonego wynagradzania producentów w ramach łańcucha wartości sektora mleczarskiego;

Wdrożenie pakietu mlecznego

26. podkreśla, że proces wdrażania pakietu mlecznego jest nadal w początkowej fazie; wyraża jednak rozczarowanie niskim poziomem wdrożenia obowiązkowych umów, dlatego apeluje o rozszerzenie ich na wszystkie państwa członkowskie; wzywa Komisję do przeprowadzenia pogłębionej analizy przeszkód we wdrażaniu pakietu mlecznego i środków, które umożliwiłyby optymalne wykorzystanie narzędzi udostępnionych przez państwa członkowskie;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

27. ubolewa, że w programie prac Komisji na rok 2015 pakiet mleczny nie został uznany za priorytet, i wzywa Komisję do pilnego wprowadzenia tego priorytetu;
28. ubolewa, że ze sprawozdania nie wynika jasno, czy Komisja jest zadowolona z wdrożenia nowego narzędzia regulacyjnego, oraz że Komisja nie podała, jakiej liczby nowych organizacji producenckich, uczestniczących państw członkowskich czy negocjacji zbiorowych się spodziewa; zauważa, że nie są także jasne skutki nowych narzędzi dotyczących cen mleka; domaga się w związku z tym precyzyjnego określenia wpływu na ceny mleka, jak też szczegółowego wskazania uczestniczących organizacji producenckich;
29. zaleca, by Komisja przyjęła jasne cele w odniesieniu do organizacji producenckich, umów oraz negocjacji zbiorowych;
30. przypomina, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 „w celu zapewnienia rentownego rozwoju produkcji, a tym samym odpowiedniego poziomu życia producentom mleka, należy wzmocnić ich siłę przetargową wobec przetwórców, co przyczyni się do sprawiedliwszego podziału wartości dodanej na poszczególnych etapach łańcucha dostaw”;
31. zauważa, że model polegający na zawieraniu umów nie został jak dotąd wdrożony w przewidziany sposób, ponieważ pozycja rynkowa producentów mleka nadal jest słaba, w umowach brakuje minimalnych norm, a spółdzielnie są z nich wyłączone;
32. podkreśla, że zacieśnienie i poprawa stosunków umownych przez rozszerzenie umów na cały sektor, zwłaszcza na dużych dystrybutorów, przyczynia się do zapewnienia sprawiedliwego podziału zysków na poszczególnych etapach łańcucha dostaw, umożliwiając zwiększenie wartości dodanej, oraz zwiększa odpowiedzialność zainteresowanych stron za uwzględnianie sytuacji rynkowej i odpowiednie reagowanie na nią; podkreśla znaczenie kształcenia i szkolenia w dziedzinie zarządzania ryzykiem jako nieodłącznego elementu programu nauczania w dziedzinie rolnictwa, pozwalającego rolnikom radzić sobie ze zmiennością cen i skutecznie korzystać z dostępnych narzędzi zarządzania ryzykiem;
33. podkreśla ryzyko, że w dane państwo członkowskie może wprowadzić w umowach nieuczciwe zapisy, osłabiając cel stabilności dostaw, niezbędnej do utrzymania stałej rentowności gospodarstw produkujących mleko;
34. zauważa, że sektor mógłby lepiej wykorzystywać potencjał wynikający z długoterminowych zintegrowanych umów w łańcuchu dostaw, umów terminowych typu forward, umów ze stałą marżą, a także możliwości zakontraktowania ceny mleka odzwierciedlającej koszty produkcji na określony czas; uważa, że w ramach stosunków umownych powinna być dostępna możliwość skorzystania z nowych instrumentów i że należy także udostępnić narzędzia negocjowania warunków umów;

Rola organizacji producentów

35. podkreśla ważną rolę organizacji producentów i ich związków w zwiększaniu siły przetargowej i wpływu producentów na łańcuch dostaw, jak również w dziedzinie badań i innowacji, oraz wyraża ubolewanie, że podjęto tylko ograniczone działania w celu tworzenia organizacji producentów, zwłaszcza w nowych państwach członkowskich; uważa, że należy ugruntować zasady uznawania organizacji producentów, aby skuteczniej zwiększać wpływ producentów na negocjowanie umów; podkreśla, że organizacje producentów mogą korzystać ze wsparcia finansowego w ramach filaru II, oraz apeluje o dalsze zachęty na szczeblu UE i państw członkowskich, na przykład w formie dodatkowych informacji i zmniejszania obciążeń administracyjnych nakładanych na podmioty chcące tworzyć organizacje producentów, przystępować do nich i uczestniczyć w różnej formie w ich działalności, a także o działania edukacyjne mające na celu upowszechnienie wśród producentów wiedzy na temat tych organizacji jako narzędzia zmniejszania nierównowagi w łańcuchu dostaw; uważa, że należy poprawić zdolność regulacji i organizacji rynku przez organizacje producentów;
36. opowiada się za koniecznością ulepszenia postanowień pakietu mlecznego, głównie z myślą o powstaniu organizacji producentów o większych zdolnościach zarządzania i silniejszej pozycji przetargowej na rynku;
37. zauważa, że można stymulować tworzenie organizacji producentów, zapewniając aktywne wsparcie polityczne zachęcające rolników, by dostrzegli w organizacjach producentów odpowiednie instrumenty;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

38. podkreśla znaczenie ułatwiania wymiany informacji i prowadzenia dialogu z producentami i organizacjami producentów, by mogli oni uwzględniać rozwój sytuacji na rynku i antycypować kryzysy;
39. podkreśla, że organizacje producentów muszą być odpowiedniej wielkości i muszą być prawnie powiązane z wielkością produkcji rolników będących ich członkami, ponieważ czysto reprezentacyjne organizacje producentów nie mają rzeczywistej zdolności zagwarantowania, że spełnione zostaną normy jakościowe i ilościowe zapisane w umowach, i nie mają interesu w działaniu w charakterze poważnych partnerów rozmów z przemysłem;
40. apeluje o większe wsparcie dla tworzenia niezależnych organizacji producentów przez szerzej zakrojone mechanizmy informacyjne oraz wspieranie działań zarządczych, by zachęcić rolników do uznania tych organizacji ich za efektywne narzędzia i do przystąpienia do nich;
41. wzywa Komisję do wspierania międzybranżowych narzędzi zarządzania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 ustanawiającym wspólną organizację rynków;
42. podkreśla znaczenie spółdzielni w zapewnianiu długofalowej stabilności ich członków; zwraca się do Komisji o ułatwienie wymiany najlepszych praktyk;
43. zauważa znaczenie utworzenia organizacji międzybranżowych dla zapewnienia przejrzystości i wymiany najlepszych praktyk;
44. przypomina Komisji o znaczeniu przejrzystości w całym łańcuchu dostaw, jeśli sektor ma zachęcić zainteresowane strony do reagowania na sygnały rynkowe; zauważa, że po zniesieniu kwot na rynku wzrośnie znaczenie dostarczania na czas dokładnych informacji;

Wzmocnienie roli Europejskiego Centrum Obserwacji Rynku Mleka

45. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiego Centrum Obserwacji Rynku Mleka i podkreśla jego znaczenie w rozpowszechnianiu i analizowaniu danych rynkowych oraz wzywa do zwiększenia jego roli; zaleca przyjęcie definicji indeksu rynkowego obejmującego tendencje w notowaniach produktów, cen mleka i kosztów produkcji; zaleca, by Komisja podjęła niezbędne działania w celu zapewnienia Europejskiemu Centrum Obserwacji Rynku Mleka możliwości dostarczania precyzyjnych danych w czasie rzeczywistym, a równocześnie przekazywania Komisji, państwowym członkowskim i właściwym zainteresowanym stronom wcześniejszych i częstszych ostrzeżeń, informacji o nadchodzących kryzysach i zaleceń opartych na analizach rynku i narzędziach prognostycznych, jeśli wartość wskaźnika spadnie poniżej określonego poziomu oraz kiedy wymaga tego sytuacja na rynku; uważa, że informacje dostarczane przez Europejskie Centrum Obserwacji Rynku Mleka powinny obejmować zaktualizowane dane dotyczące tendencji rynkowych i cenowych, dane o kosztach produkcji oraz wzajemnych zależnościach między produkcją wołowiny a produkcją mleka, o spożyciu, stanie zapasów, cenach i przywozie lub wywozie mleka na szczeblu europejskim; zauważa, że równie użyteczne jest włączenie do wymienionych danych monitoringu kosztów produkcji i rynków międzynarodowych, aby określić panujące tendencje i skorzystać z możliwości eksportu; podkreśla, że dostęp do danych powinien być łatwy i przyjazny dla wszystkich zainteresowanych stron;
46. podkreśla znaczenie dostarczania przez państwa członkowskie odpowiednich informacji Europejskiemu Centrum Obserwacji Rynku Mleka i comiesięcznego terminowego publikowania otrzymanych danych przez Centrum z korzyścią dla wszystkich zainteresowanych stron, a także zaleca, aby Komisja rozważyła wprowadzenie dodatkowych środków na rzecz zapewnienia terminowego dostarczania informacji; wzywa Komisję do uszczegółowienia zasad dotyczących przekazywania danych przez państwa członkowskie, aby zapewnić porównywalność uzyskiwanych informacji w skali europejskiej;
47. wzywa Komisję, aby utworzyła dobrze wyposażone odrębne struktury gromadzenia danych dla wszystkich sektorów rolnictwa;

Środki WPR a przemysł mleczarski

48. zauważa, że narzędziem pomocy dla sektora mleczarskiego w ramach filaru I jest opcjonalne wsparcie związane z produkcją, natomiast w ramach filaru II producenci mogą skorzystać z usług doradztwa mających wspierać ich w podejmowaniu decyzji biznesowych i należytnym zarządzaniu finansami – w razie potrzeby państwa członkowskie mogą zastosować środki ubezpieczeniowe, np. w postaci narzędzia stabilizacji dochodów, oraz mogą podjąć decyzję o połączeniu i ukierunkowaniu na sektor środków rozwoju obszarów wiejskich o wyższym poziomie wsparcia;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

49. wzywa sektor do przeanalizowania możliwości opracowania dalszych narzędzi ubezpieczeniowych, gdy rynek jest stabilny, by zahamować zmienność ceny mleka oraz nie pozbawiać europejskich przedsiębiorstw mleczarskich ich dochodów; podkreśla, że należy zbadać możliwość objęcia pierwszym filarem WPR narzędzi zarządzania ryzykiem, takich jak programy na rzecz ochrony marży;

50. podkreśla, że stosując rozporządzenie (UE) nr 1307/2013, niektóre państwa członkowskie zdecydowały się na powolną i niekompletną konwergencję wewnętrzną, po raz kolejny wspierając rolnictwo nizinne, funkcjonujące w sprzyjających warunkach;

51. opowiada się za koniecznością dokonania przeglądu wymogów uruchomienia mechanizmu stabilizacji dochodów przewidzianego w programach rozwoju obszarów wiejskich, ponieważ uważa, że wymóg wykazania co najmniej 30 % strat, jaki należy spełnić, aby uzyskać dostęp do pomocy wspólnotowej, jest zbyt rygorystyczny;

Potencjał unijnego sektora mleczarskiego na rynku światowym

52. zauważa, że przewiduje się 2 % roczny wzrost światowego popytu na produkty mleczarskie, co daje możliwości dla produktów pochodzenia unijnego, podkreśla jednak, że te możliwości eksportu trzeba postrzegać w powiązaniu ze stabilnym rynkiem wewnętrznym, gdyż to na nim sprzedaje się ponad 90 % produkcji mlecznej w Europie; zauważa jednak, że na rynku w coraz większym stopniu dominują produkty mleczne w proszku;

53. zwraca uwagę, że UE w dalszym ciągu jest największym światowym importerem produktów rolnych, a wzrost produkcji mleka przeznaczonego na wywóz jest uzależniony od przywozu paszy i zielonki;

54. podkreśla, że dwustronne negocjacje handlowe mogą być strategiczną szansą dla unijnego sektora mleczarskiego, w związku z czym wzywa Komisję do większego zaangażowania na rzecz otwierania nowych rynków zbytu w państwach trzecich i znoszenia barier handlowych oraz do należytego uwzględniania w negocjacjach handlowych kwestii chronionych nazw pochodzenia (ChNP), chronionych oznaczeń geograficznych (ChOG) i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (GTS), z zastrzeżeniem ochrony i umacniania europejskich norm jakości, zdrowia i bezpieczeństwa w produkcji i w produktach dostarczanych konsumentom;

55. podkreśla utrzymującą się potrzebę poszukiwania i rozwijania nowych rynków, zwiększenia udziału UE w rynku światowym, zapewnienia unijnym eksporterom równego dostępu oraz pobudzania zrównoważonego wzrostu wywozu; w związku z tym wzywa Komisję do podjęcia niezbędnych działań i do bardziej aktywnego uczestniczenia w poszukiwaniu nowych rynków eksportowych; uważa, że należy zbadać przyszłe możliwości, poprawiając stosunki handlowe z państwami trzecimi i nadając branży mleczarskiej większą dynamikę, a także podkreśla znaczenie świadomości tendencji konsumenckich na tych rynkach dla tworzenia zdolności do reagowania na czas na przyszłe zmiany;

56. zauważa ponadto, że unijne spółki stoją w obliczu konkurencji ze strony kilku silnych eksporterów światowych (w tym Nowej Zelandii, Stanów Zjednoczonych oraz Australii), które miały dostęp do rynków azjatyckich w przeszłości i mają decydujący wpływ na ceny produktów mlecznych na rynku światowym;

Promocja i systemy jakości

57. zauważa, że sektor mleczarski mógłby skorzystać na szerzej zakrojonych inicjatywach na rzecz promocji na rynkach krajowych i rynkach państw trzecich w ramach nowych działań promocyjnych, i apeluje do producentów o udział w nowych kampaniach po wejściu w życie w 2016 r. nowych przepisów dotyczących promocji, mając na uwadze planowany wzrost wsparcia finansowego ze strony UE;

58. podkreśla, że największy potencjał wartości dodanej tego sektora nie powinien leżeć wyłącznie w wytwarzaniu produktów nieprzetworzonych, i uważa, że należy w pełni wykorzystać działania badawcze do opracowania innowacyjnych produktów mlecznych wysokiej jakości na dynamicznie rozwijających się rynkach, np. leczniczych produktów żywnościowych i produktów żywnościowych dla niemowląt, osób starszych lub sportowców;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

59. zauważa, że europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa, realizowane w ramach programu „Horyzont 2020”, może wesprzeć innowacyjne projekty przyczyniające się do zrównoważonego i wysoce wydajnego sektora mleczarskiego z myślą o zaspokojeniu światowego popytu na produkty mleczne wysokiej jakości;
60. podkreśla, że należy wesprzeć program dystrybucji mleka w placówkach oświatowych, zachęcając do udziału w nim organizacje producentów oraz priorytetowo traktując lokalne produkty mleczne i krótkie łańcuchy dostaw, aby przyczynić się do propagowania zdrowych przyzwyczajęń żywieniowych wśród konsumentów europejskich;
61. zauważa, że sektor jak dotąd nie zaangażował się wyraźnie i na równi we wszystkich państwach członkowskich w programy dotyczące chronionej nazwy pochodzenia (ChNP), chronionych oznaczeń geograficznych (ChOG) i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (GTS); wzywa Komisję do uproszczenia dostępu do tych programów oraz wymogów administracyjnych, które należy spełnić, by otrzymać zatwierdzenie oznakowania, do zmniejszenia obciążeń administracyjnych związanych z procedurą ubiegania się o przyznanie oznaczenia, a jednocześnie do utrzymania ich jako wzorca jakości produktów europejskich, niekwestionowanego na rynkach eksportowych UE, oraz do podjęcia ukierunkowanych działań promocyjnych i marketingowych w odniesieniu do tych produktów;
62. wzywa Komisję do uproszczenia zasad dotyczących regulacji dostaw serów opatrzonych chronioną nazwą pochodzenia lub chronionym oznaczeniem geograficznym, zwłaszcza jeśli chodzi o warunki minimalne wymagane do uzyskania zatwierdzenia tych programów;
63. wzywa Komisję do jak najszybszego opublikowania sprawozdania, o którym mowa w art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, dotyczącego analizy wpływu wprowadzenia obowiązkowego oznaczenia kraju lub miejsca pochodzenia mleka i produktów mlecznych; ubolewa, że władza wykonawcza Wspólnoty do tej pory nie opracowała tego sprawozdania, które miało być przedstawione do dnia 31 grudnia 2014 r.;

Zarządzanie ryzykiem w sektorze mleczarskim

64. podkreśla, że istniejące środki „siatki bezpieczeństwa”, takie jak interwencje publiczne i dopłaty do prywatnego przechowywania, nie są same w sobie wystarczającymi narzędziami do rozwiązywania problemu ciągłej zmienności cen ani do walki z kryzysem w sektorze mlecznym; ponadto uważa, że ceny interwencyjne są zbyt niskie, nie mają już związku z obecnymi cenami rynkowymi i okazały się nieskuteczne w gwarantowaniu na dłuższą metę odpowiednich i stabilnych cen uzyskiwanych przez producentów;
65. przypomina Komisji, że zgodnie z art. 219 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 jest zobowiązania nie tylko do przeciwdziałania rzeczywistym zakłóceniom na rynku, lecz także do podejmowania natychmiastowych działań w celu zapobieżenia takim zakłóceniom, także w przypadkach, gdy działanie takie zapobiegłoby zrealizowaniu się takiej groźby, utrzymaniu się zakłóceń, ich intensyfikacji lub przedłużaniu się, albo w przypadkach, gdy opóźnienie natychmiastowego działania groziłoby spowodowaniem lub pogłębieniem zakłócenia lub doprowadziłoby do poszerzenia zakresu środków niezbędnych później do zaradzenia takiemu zagrożeniu lub zakłóceniu lub też byłoby ze szkodą dla produkcji lub dla warunków na rynku;
66. wzywa Komisję, aby nawiązała dialog z zainteresowanymi stronami w sektorze oraz aby wdrożyła skuteczniejsze i bardziej realistyczne mechanizmy siatki bezpieczeństwa w oparciu o zalecenia Europejskiego Centrum Obserwacji Rynku Mleka, zapewniające bezpieczeństwo podczas kryzysów, w czasie których znaczny spadek cen mleka i jednoczesny zdecydowany wzrost cen towarów poważnie wpływa na marże zysku rolników; apeluje o aktualizację cen interwencyjnych w celu odzwierciedlenia kosztów produkcji i dostosowania do zmian na rynku;
67. wzywa Komisję do wdrożenia skuteczniejszych i bardziej realistycznych mechanizmów siatki bezpieczeństwa oraz apeluje, by ceny interwencyjne w większym stopniu odzwierciedlały faktyczne koszty produkcji oraz prawdziwe ceny rynkowe i były dostosowywane do zmian na rynku; dlatego też zwraca się do Komisji o natychmiastowe dostosowanie cen interwencyjnych; uznaje ponadto, że w przypadku kryzysów rynkowych dopłaty eksportowe powinny być tymczasowo przywracane na podstawie obiektywnych kryteriów;
68. wzywa Komisję do współpracy z zainteresowanymi stronami w celu ustalenia wskaźników dotyczących kosztów produkcji, uwzględniających koszty energii, nawozów, paszy, pensji, czynszu oraz inne kluczowe nakłady, a także do dokonania odpowiedniego przeglądu cen referencyjnych; ponadto wzywa Komisję do współpracy z zainteresowanymi stronami w celu określenia indeksu rynkowego obejmującego tendencję notowań produktów, cen mleka i kosztów produkcji;
69. podkreśla, że bieżące doświadczenia związane z rosyjskim embargiem wykazały, iż pożądane jest dysponowanie wytycznymi przedyskutowanymi przez państwa członkowskie, Komisję i Parlament, zawierającymi instrukcje dotyczące aktywacji środków;

Wtorek, 7 lipca 2015 r.

70. podkreśla znaczenie skuteczniejszego i bardziej realistycznego instrumentu antykryzysowego i zaleca, aby Komisja wraz z Parlamentem jako współprawodawcą podjęła z sektorem rozmowy w sprawie możliwości zastosowania instrumentów zarządzania ryzykiem, takich jak rynki terminowe, w celu wykorzystania niestabilności w tym sektorze do zwiększenia jego konkurencyjności; należy również przeanalizować nowe instrumenty stabilizacji dochodów, takie jak ubezpieczenie dochodów czy gwarancja marży;

71. wzywa Komisję, aby we współpracy państwami członkowskimi i podmiotami sektora mleczarskiego opracowała skuteczne i odpowiednie instrumenty zabezpieczające przed nagłym i poważnym spadkiem cen mleka;

Nieuczciwe praktyki handlowe w łańcuchu dostaw produktów mlecznych

72. podkreśla, że producenci produktów mlecznych, zwłaszcza drobni, są szczególnie narażeni na zakłócenia równowagi w łańcuchu dostaw, w szczególności wynikające z wahań popytu, rosnących kosztów produkcji i spadku cen uzyskiwanych przez producentów, a także z priorytetów gospodarczych poszczególnych państw członkowskich; uważa, że presja na obniżenie cen wywierana przez podmioty prowadzące handel detaliczny produktami własnej marki oraz ciągle wykorzystywanie przez detalistów mleka płynnego jako produktu typu „loss leader” podważają wysiłki i inwestycje producentów sektora mleczarskiego i dewalują produkt końcowy w oczach konsumenta; opowiada się za koniecznością wprowadzenia kodeksów dobrych praktyk wśród poszczególnych podmiotów łańcucha dostaw żywności; podkreśla potrzebę opracowania mechanizmów efektywnej ochrony rolników przed nadużyciami ze strony przemysłu i dystrybutorów oraz przed ich dominującą pozycją na rynku detalicznym, a także zwraca się do Komisji, by jak najszybciej przedstawiła wniosek dotyczący zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych oraz by rozważyła przyjęcie sektorowego podejścia do prawa konkurencji i nieuczciwych praktyk handlowych;

73. uważa, że nieuczciwe praktyki handlowe poważnie ograniczają zdolność sektora do inwestowania i przystosowywania się oraz że należy zwalczać takie praktyki na szczeblu zarówno Unii Europejskiej, jak i państw członkowskich;

74. zauważa, że producenci mleka bez programu reagowania kryzysowego znajdują się na jeszcze słabszej pozycji, a większa władza trafi do przemysłu mleczarskiego i dużych koncernów produkujących żywność;

75. apeluje o szersze włączanie producentów mleka i ich organizacji w mechanizmy, grupy lub inicjatywy zarządzania łańcuchem dostaw żywności;

o

o o

76. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
